

[Ib Nørlund]

visse principper, og ét af de principper, som man fra starten af kunne enes om, og som er nedlagt i pagten på afgørende sted, er modstanden mod racisme – at det naturligvis havde en baggrund i hele den anden verdenskrigs forløb, behøver jeg ikke at komme ind på – og det er sagen.

Et andet punkt er kolonialismen. Hr. Jørgen Junior, som er kendt for at være blind for kolonialisme, kan heller ikke se den i forholdet til Namibia. Men sagen er jo, at Sydafrika ved en ganske ensidig handling har lagt sig på et tidligere folkeforbundsmandat og tilegnet sig det, og det er kolonialisme, men det ser man stort og flot bort fra. Jeg vil ikke diskutere hr. Jørgen Juniors eller hr. Melchior's syn på mange ting rundt omkring i verden. Jeg var beroliget ved, at hr. Melchior ikke ville strippe, men ellers har jeg ikke så meget at takke ham for.

Men på hele denne baggrund kommer vi også tilbage til regeringens og socialdemokratiets holdning, for hvordan skulle man få en international aktion i gang, hvis de, der siger, at de virkelig mener, den skulle i gang, holder sig selv tilbage. Hvis de lader sig byde det, at man vedtager en udtalelse af den art, som vi har gjort her i folketinget, og de, der skal udføre den – jeg tænker på elværkerne – siger: det kan I gå langt, langt væk med, det respekterer vi ikke, vi er en stat i staten her, som bestemmer de ting, ja, så modvirker man da også ligefrem udviklingen af en international solidaritet over for dem, der undertrykkes af det sydafrikanske styre.

Udenrigsministeren ville være foruroliget, hvis jeg støttede hans standpunkter. Ja vel, det er noteret; men det er vist først og fremmest et udtryk for, at ministeren er faret vild i den grimme verden, vi lever i, når han kan slå sig til ro med et sådant standpunkt.

Til hr. Steen Folke, der varslede et selvstændigt forslag om kulsalget, vil jeg bare sige, at det havde måske nok været bedre, om man havde begyndt i den ende.

Bolvig (RV):

Udenrigsministeren hævdede i sit første indlæg, at en gennemførelse af dette forslag fra VS ligefrem ville gavne Sydafrika. Det forekommer mig mærkeligt, og jeg vil gerne bede udenrigsministeren uddybe dette synspunkt. Jeg vil også gerne høre udenrigsmini-

sterens stillingtagen til mit spørgsmål, om ikke det ville gavne sagen, hvis vi inddrog de hvide modstandere af det fascistiske regime i Sydafrika i samtaler og i samarbejde, for at det måske kunne fremkalde en fredelig overgang til et andet regime.

Hr. Poul Nielson, hvis synspunkter jeg har den største respekt for, håber jeg da vil tage imod et råd fra det radikale venstre. Hr. Poul Nielson ville ikke gøre det fra centrumdemokraterne, men indtil dette øjeblik føler jeg, at det radikale venstre og socialdemokratiet har været meget enige om næsten alle udenrigspolitiske spørgsmål, ikke mindst det sydafrikanske spørgsmål, så jeg håber, hr. Poul Nielson vil lytte til et råd fra det radikale venstre. Holdninger og principper kan koste penge, og det må det også gøre, og hvis man ikke er villig til at ofre noget for sine principper og holdninger, hr. Poul Nielson, er man hyklerisk, og så kan hr. Poul Nielsons partifæller ikke rundt omkring i landet tale om økonomiske sanktioner, der, hvis de blev gennemført, f. eks. ville bringe Storbritannien til tiggerstaven. De penge, vi taler om her i forbindelse med Elsam-kul, er jo intet. Jeg er næsten sikker på, at hr. Poul Nielson er enig med mig i princippet eksemplets magt, som jeg udtrykte det, dette at sanktioner kan have en indflydelse langt ud over den ringe økonomiske virkning, de måske ville have, og at de skandinaviske lande netop i kraft af vores indtil nu aktive holdning har særlige muligheder i Sydafrika, fordi vi gud ske lov som de eneste hvide lande måske tros en smule af den undertrykte majoritet.

Når man lytter til talerne og har hørt venstres, de konservatives og fremskridtspartiets indstilling til hr. Poul Nielsons tale, tror jeg som hr. Gert Petersen, at det alligevel må få hr. Poul Nielson og socialdemokratiet til at tænke sig om.

Handelsministeren, hr. Arne Christiansen, sagde i vores Sydafrikadebat her i foråret i en omtale af de partier, der stod bag SFs forslag: kald dem en folkefront. Jeg vil gerne spørge hr. Poul Nielson, om socialdemokratiet er ved at forlade den af hr. Arne Christiansen benævnte folkefront, for det synes jeg altså ligefrem jeg kan vurdere, når man ser socialdemokratiets efter min mening noget ændrede holdning til hele Sydafrikapolitikken. Indtil nu har jeg troet, at det var ven-